

השער הראשון

סוד בריאת העולם

מן הידוע, כי כל מבקש יעיד על מבקשיו, וכל מעשה מעיד על תכונת עושהו. ועל כן ראוי לכל משכיל להתעסק במבחר העסקים, למען יהיה לאות על שכלו. ומזה ידענו, כי אין העסק הנבחר מפל העסקים והמעשה הנבכד מפל המעשים כי אם עבודת האל יתעלה, כי הוא יעיד על רב שכל האדם ועל שלמותו:

וְכַל חֲכָמֵי הָעוֹלָם יֶאֱמִינוּ וַיִּשְׁכַּילוּ, כִּי הַשְּׂכָל לֹא יוֹכֵל לְהַשְׁיֵג לְבַד מִשְׁנֵי דְבָרִים. הָאֶחָד, הַבּוֹרָא. וְהַשְּׁנִי, הַנִּבְרָא. וְאֵין עוֹד זוּלָתָם. וְכֵן יֶאֱמִינוּ כִּי הַבּוֹרָא קַדְמוֹן, וְהַנִּבְרָא מְחֻדָּשׁ. וְכִי הַבּוֹרָא אֵין לוֹ תְּחִלָּה וְלֹא תְּכֵלֶה, וְלְכָל נִבְרָא יֵשׁ תְּחִלָּה וְתְּכֵלֶה. וְכֵן יֶאֱמִינוּ, כִּי אֵין לַבּוֹרָא צַרְף לְדָבָר, בְּעִבוּר כִּי כָּל נִצְרָף הוּא חָסֵר לְדָבָר שֶׁהוּא צָרִיף לוֹ וּבוֹ יִהְיֶה שָׁלֵם, וְהַבּוֹרָא שָׁלֵם, עַל כֵּן אֵין לוֹ צַרְף לְדָבָר. וְאַחֲרֵי אֲשֶׁר אֵין לוֹ צַרְף לְדָבָר, נִלְמַד מִזֶּה כִּי הוּא לֹא בְּרָא עוֹלָמוֹ לְצַרְף. וְאַחֲרֵי אֲשֶׁר לֹא בְּרָאוֹ לְצַרְף, נוֹכַח לְדַעַת כִּי בְּרָאוֹ נִדְבָה לְגַמֵּל טוֹב לְזוֹכִים לוֹ, כְּאֲשֶׁר אָמַר (ישעיה מג, ז)

כֹּל הַנִּקְרָא בְּשֵׁמִי וְלִכְבוֹדִי בְּרָאתִיו:

וְהִרְאִיָּה עַל זֶה מְדַרְךָ הַפְּתוּב בְּבְרִיאת הָעוֹלָם, כִּי בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית הוּא אוֹמֵר עַל הַמְּאוּרוֹת (בראשית א, יז)

וַיִּתֵּן אֹתָם אֱלֹהִים בְּרִקִיעַ הַשָּׁמַיִם לְהָאִיר עַל הָאָרֶץ,
וְלֹא אָמַר 'לְהָאִיר עַל הַשָּׁמַיִם', וְלֹא 'לְשָׁמַיִם', כִּי אִם
'עַל הָאָרֶץ'. אִם כֵּן נִדְעָ כִּי לֹא נִבְרְאוּ הַמְּאוּרוֹת לְתוֹעֵלַת